

คำอธิบายสาระสำคัญ

ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑

คู่มือประชาชน

คำนำ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและมาตรา ๒๖๗ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้น โดยมุ่งหมายให้มีการขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ นี้ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหลายส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและเท่าทันสภาพการณ์ทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในส่วนของหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมด้วย

เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมาย
วัตถุประสงค์ ขอบเขตการบังคับใช้ และสาระสำคัญของกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญฉบับนี้แก่ประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย และเป็นการ
ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตของประเทศ อันเป็นการบูรณาการการทำงาน
ระหว่างภาคประชาชนและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีหน้าที่
และอำนาจ อันเป็นการส่งเสริมให้การดำเนินการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น สำนักงาน
ป.ป.ช. จึงได้จัดทำ “คำอธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑”
ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นคู่มือสำหรับประชาชนในการดำเนินการให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ดังที่กล่าวมาข้างต้น

สำนักกฎหมาย
สำนักงาน ป.ป.ช.
พฤศจิกายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ: คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น
ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ
ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	
ความเป็นมา ความมุ่งหมาย และขอบเขตการมีผลใช้บังคับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	๘
๑. เหตุใดจึงต้องมีกฎหมายนี้	๘
๒. กฎหมายนี้มีความเป็นมาอย่างไร	๙
๓. กฎหมายนี้ใช้บังคับกับใคร	๑๓
ส่วนที่ ๒	
โครงสร้างและหลักการสำคัญของกฎหมาย	๑๘
๑. โครงสร้างของกฎหมาย	๑๘
๒. หลักการสำคัญของกฎหมาย	๒๐
ส่วนที่ ๓	
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๒๔
๑. บททั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๕
๒. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น	๒๘
๓. การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๓๑
๔. การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการแทน	๓๓
๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	๓๖
ส่วนที่ ๔	
การส่งเสริมการป้องกันการทุจริต	๔๔
๑. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการส่งเสริม การป้องกันการทุจริต	๔๕
๒. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม	๕๐
๓. หน้าที่ของนิติบุคคลในการป้องกันการทุจริต	๕๘
๔. กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๖๒

	หน้า
ส่วนที่ ๕ การปราบปรามการทุจริต	๖๔
๑. ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๖๔
๒. เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวน	๖๖
๓. การตรวจรับคำกล่าวหา	๖๗
๔. การตรวจสอบ	๖๗
๕. การไต่สวน	๗๐
๖. การดำเนินการตามมติและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๗๗
๗. ข้อห้ามในการไต่สวน	๘๓
ส่วนที่ ๖ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน	๘๖
๑. ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน	๘๗
๒. การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน	๙๐
๓. การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน	๙๒
๔. การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน	๙๕
๕. การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชี	๙๖
ส่วนที่ ๗ แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการในการปฏิบัติงาน	๑๐๐
๑. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการ ด้านการส่งเสริมการป้องกันการทุจริต	๑๐๑
๒. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการ ด้านการปราบปรามการทุจริต	๑๐๒
๓. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการ ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน	๑๐๔
๔. รายละเอียดที่ต้องมีและช่องทางการกล่าวหา/แจ้งเบาะแส และติดตามเรื่อง	๑๐๕

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา ความมุ่งหมาย และขอบเขต
การมีผลใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา ความมุ่งหมาย และขอบเขต การมีผลใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. เหตุใดจึงต้องมีกฎหมายนี้

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ไว้ในหมวด ๑๒ องค์การอิสระ โดยได้มีการเปลี่ยนแปลง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปจากเดิมเพื่อให้เท่าทันสถานการณ์หรือรูปแบบของการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา ๒๓๕ วรรคสอง ได้กำหนดให้การไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังกำหนดให้รัฐจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวดตามมาตรา ๖๓^๑ จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. กฎหมายนี้มีความเป็นมาอย่างไร

จากเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นและมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้ยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีการรับฟังประมวลปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมุ่งเน้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

^๑ มาตรา ๖๓ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการณรงค์ให้ความรู้ ต้อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ใช้อำนาจตรงตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในการกำกับดูแลบุคคล ๓ กลุ่ม คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ที่จะไปกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมถึงประเด็นการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการปฏิรูประบบการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และรับเอาหลักการตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสอง บัญญัติไว้ มาใช้กับการได้ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหมด โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการไว้ในทุกขั้นตอน ทั้งการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. และการดำเนินการของอัยการสูงสุด นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้การดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มีให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหา หรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มีให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๘ มาใช้บังคับอีกด้วย ด้วยมีเป้าประสงค์ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ สมกับการเป็น “กฎหมายปราบโกง” อย่างแท้จริง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้ยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ขึ้น โดยมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (มีนายอภิชาติ สุจริตานนท์ เป็นประธาน) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีส่วนในการเสนอปัญหาอุปสรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการยกร่าง รวมทั้งได้เข้าร่วมชี้แจงต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วย

ในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. โดยมีผู้แทนจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เข้าร่วมเป็นกรรมาธิการ และมีการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาร่าง ต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านการพิจารณาและเห็นสมควรให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๕๒ ก หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗
และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

๓. กฎหมายนี้ใช้บังคับกับใคร

(๑) **เจ้าพนักงานของรัฐ** ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๔)

ความหมายอย่างง่าย ได้แก่ ข้าราชการทุกประเภท ทุกระดับ ตำแหน่ง หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจ หรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการขององค์กรอิสระ รวมทั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

(๒) ประชาชนทั่วไป

โดยประชาชนมีสิทธิตามกฎหมาย ป.ป.ช. อาทิ

- เข้าถึงข้อมูลทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับประชาชนเป็นการทั่วไป (มาตรา ๕)

- มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอาจรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยรัฐให้ความคุ้มครอง และสามารถเสนอแนะเพื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. นำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๓๓)

- ได้รับความคุ้มครองและรักษาข้อมูลเฉพาะบุคคลไว้เป็นความลับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากอยู่ในฐานะผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ที่จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มีได้ (มาตรา ๓๖ ประกอบมาตรา ๑๘๐)

- เข้าชื่อกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร้ายรอยผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (มาตรา ๔๕)

- มีสิทธิได้รับแจ้งในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาของตนไว้พิจารณา รวมทั้งมีสิทธิขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ทบทวนคำสั่งไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณาด้วย (มาตรา ๔๙)

- ได้รับทราบกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล (มาตรา ๕๘)

- ได้รับการชี้แจงเหตุผลในกรณีที่อัยการสูงสุดจะไม่อุทธรณ์หรือฎีกาในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ตามสำนวนที่ได้รับจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๙๔)

- ได้รับทราบตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา ๑๐๔)

- ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของ (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตผู้พิพากษาขึ้นไป (๕) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป (๖) ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตอัยการขึ้นไป

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง (๘) ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (๙) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด รวมถึงของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ดำรงตำแหน่ง ตาม (๑) - (๙) ด้วย (มาตรา ๑๐๖)

- ตรวจสอบผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ว่าผิดปกติหรือไม่ (มาตรา ๑๑๑)

- ได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือ หากได้แจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๑๓๑)

- ได้รับทราบงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ป.ป.ช. (มาตรา ๑๕๔)

- ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (กองทุน ป.ป.ช.) (มาตรา ๑๖๒)

- ได้รับทราบผลการตรวจสอบรายงานการเงินของกองทุน ป.ป.ช. (มาตรา ๑๖๖)

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างและหลักการสำคัญ
ของกฎหมาย

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างและหลักการสำคัญของกฎหมาย

๑. โครงสร้างของกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ๑๑ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ มาตรา

หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๒๗)

ส่วนที่ ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๔๑)

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๔๒ ถึงมาตรา ๔๕)

หมวด ๒ การไต่สวน (มาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๗๕)

หมวด ๓ การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย (มาตรา ๗๖ ถึงมาตรา ๘๖)

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๗)

ส่วนที่ ๓ การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของ
รัฐธรรมนูญ (มาตรา ๘๘ ถึงมาตรา ๘๙)

หมวด ๔ การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๙๐ ถึงมาตรา ๙๒)

ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๙๓ ถึง
มาตรา ๙๗)

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
(มาตรา ๙๘ ถึงมาตรา ๑๐๑)

หมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๑ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบ
(มาตรา ๑๐๒ ถึงมาตรา ๑๑๔)

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการกรณีรั่วรัยผิดปกติ (มาตรา ๑๑๕
ถึงมาตรา ๑๒๕)

หมวด ๖ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
(มาตรา ๑๒๖ ถึงมาตรา ๑๒๙)

หมวด ๗ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา
๑๓๐ ถึงมาตรา ๑๓๗)

หมวด ๘ ความร่วมมือกับต่างประเทศ (มาตรา ๑๓๘ ถึงมาตรา ๑๔๐)

**หมวด ๙ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ** (มาตรา ๑๔๑ ถึงมาตรา ๑๖๑)

หมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(มาตรา ๑๖๒ ถึงมาตรา ๑๖๖)

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๖๗ ถึงมาตรา ๑๘๔)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๘๕ ถึงมาตรา ๒๐๐)

๒. หลักการสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการกำหนดถึงหลักการสำคัญ ๑๖ ประการ ดังนี้^๒

๑. นิยามศัพท์สำคัญ "เจ้าพนักงานของรัฐ" "เจ้าหน้าที่ของรัฐ"
"ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ"

๒. ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(คณะกรรมการ ป.ป.ช.) คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง
และการปฏิบัติหน้าที่

๓. ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ ป.ป.ช.

๔. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๕. การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๖. หลักเกณฑ์การไต่สวนหรือการไต่สวนเบื้องต้น

๗. การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

^๒ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, “บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.”, รัฐสภาไทย, สืบค้นเมื่อ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓, https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution/ewt_dl_link.php?nid=๑๓๓๖&filename=draftconreleate๒

๘. บทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๙. การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน การยื่นบัญชีทรัพย์สินและ
หนี้สินและการตรวจสอบการดำเนินการกรณีรั่วไหลผิดปกติ

๑๐. ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐกระทำการในลักษณะที่เป็นการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๑๑. ให้มีการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑๒. ความร่วมมือกับต่างประเทศ

๑๓. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑๔. ให้มีกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (กองทุน ป.ป.ช.)

๑๕. บทกำหนดโทษ

๑๖. บทเฉพาะกาล

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๕ หัวข้อหลัก ได้แก่

๑. บททั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งประกอบด้วย สถานะ องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง

๒. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น

๓. การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วย การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการดำเนินคดีกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔. การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทน ทั้งกรณีที่เกี่ยวข้อง กล่าวหาอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรณีที่เกี่ยวข้อง กล่าวหาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วยหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

๑. บททั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย กรรมการจำนวน ๙ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา^๓ โดยกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายกำหนด^๔

กรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^๕ ทั้งนี้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือ (๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ^๖

^๓ มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^๔ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^๕ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^๖ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

พลตำรวจเอก วิชิตพร ประสารราชกิจ
ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

พลตำรวจเอก สกปร หลาวทอง
กรรมการ ป.ป.ช.

นายณรงค์ รัฐอมฤต
กรรมการ ป.ป.ช.

นางสาวสุภา ปิยะจิตติ
กรรมการ ป.ป.ช.

นายวิทยา อาคมพิทักษ์
กรรมการ ป.ป.ช.

นางสุวงษา สุวรรณจู่ทะ
กรรมการ ป.ป.ช.

พลเอก บุญยวิจน์ เครือหงส์
กรรมการ ป.ป.ช.

นายณัฐจักร ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา
กรรมการ ป.ป.ช.

นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข
กรรมการ ป.ป.ช.

๒. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๒๓๔ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่
หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
หรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม
อย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑.๒ ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ
กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเพื่อดำเนินการต่อไป
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

๒.๑.๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล
รัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และ
เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยัง
ไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สิน
และหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑.๔ หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือ
กฎหมาย

๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

๒.๒.๒ ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

๒.๒.๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบ และเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

๒.๒.๔ ไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒.๒.๕ หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตามข้อ ๒.๒.๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

นอกจากนี้ ในการดำเนินการด้านการต่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต ตลอดจนการดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตในกรณีที่ผู้ประสานงานกลางตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการหรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริตซึ่งมิใช่คำร้องขอความช่วยเหลือตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา^๗

๒.๓ ประมวลกฎหมายอาญา

๒.๓.๑ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖

๒.๓.๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕

๒.๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

๒.๕ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๖ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓

^๗ มาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๓.๑ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน^๘

กรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อประธานวุฒิสภา

๓.๒ การดำเนินคดีกับกรรมการ ป.ป.ช.

๓.๒.๑ ในกรณีที่ปรากฏว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป^๙

๓.๒.๒ ในกรณีที่ปรากฏว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ ให้ประธานวุฒิสภาส่งสำนวนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานไปยังประธานรัฐสภาเพื่อแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป^{๑๐}

๓.๒.๓ ในกรณีที่ปรากฏว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

^๘ มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^๙ มาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๐} มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใด มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจ ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภา พร้อมด้วย หลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีความเห็นสมควรส่งสัยว่ามีการ กระทำตามที่ถูกล่ามทา ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกา เพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และให้นำบทบัญญัติ เกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

การกล่าวหาดังกล่าว ให้รวมถึงการเข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. และบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด ทางอาญา รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่กรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิง การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย^{๑๑}

^{๑๑} มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการแทน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งนอกจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองตามหน้าที่และอำนาจแล้ว กฎหมายยังบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณา มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนและรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้^{๑๒}

ทั้งนี้ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ อาจแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๔.๑ กรณีที่เรื่องกล่าวหาอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔.๑.๑ มอบหมายคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกร้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง^{๑๓}

^{๑๒} มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๓} มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑.๒ มอบหมายพนักงานสอบสวน ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกร้อง เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๘ (๒) และ (๔) ที่มีใช้ความผิดร้ายแรง โดยจะกำหนดระยะเวลาในการ ดำเนินการให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติด้วยก็ได้^{๑๔}

๔.๑.๓ มอบหมายผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือ ถอดถอนของผู้ถูกร้องดำเนินการทางวินัย ในกรณีที่เรื่องกล่าวหาที่มีใช้เป็น ความผิดร้ายแรง^{๑๕}

ทั้งนี้ ในการพิจารณาเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็น ความผิดร้ายแรงข้างต้นเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด^{๑๖}

๔.๒ กรณีที่เรื่องกล่าวหาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔.๒.๑ ให้ส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน^{๑๗}

๔.๒.๒ อาจพิจารณาส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้องดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และ อำนาจก็ได้^{๑๘}

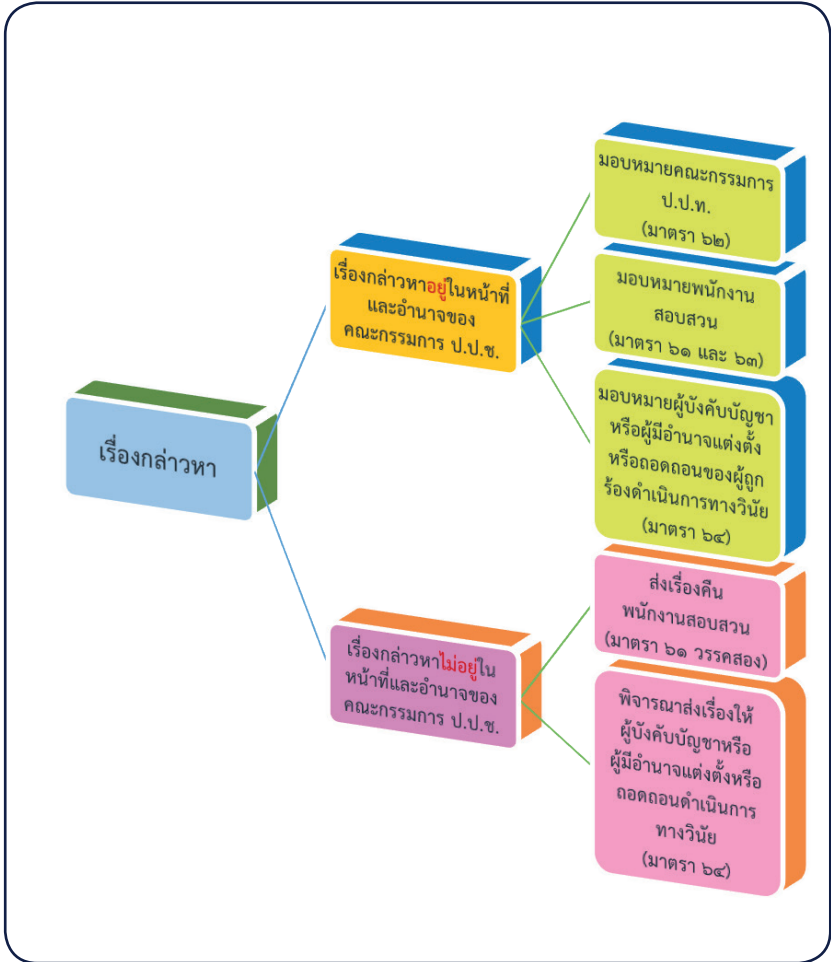
^{๑๑} มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๔} มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๖} คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๑๒๓๙/๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางในการพิจารณาเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง

^{๑๗} มาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๘} มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

แผนภาพ: การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการแทน
คณะกรรมการ ป.ป.ช.

๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๐ บัญญัติให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการดำเนินการและอำนวยความสะดวก เพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตามมติหรือแนวทางที่องค์กรอิสระกำหนด โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบขององค์กรอิสระแต่ละองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้น รับผิดชอบขึ้นตรงต่อองค์กรอิสระ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามกฎหมาย

สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน^{๑๔}

^{๑๔} มาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้^{๒๐}

๕.๑.๑ รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

๕.๑.๒ อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช.

^{๒๐} มาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๑.๓ ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ
เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕.๑.๔ ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย
และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบและ
อันตรายของการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

๕.๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมี
ส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส ตามกลไกที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๓๓

๕.๑.๖ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงาน
ของรัฐ หรือภาคเอกชน เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕.๑.๗ จัดทำระบบสารสนเทศของข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ใน
ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุ
ผู้รับผิดชอบและความคืบหน้าของการดำเนินการของแต่ละเรื่อง เพื่อ
กรรมการ ป.ป.ช. จะได้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

๕.๑.๘ ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย
และตามที่กฎหมายบัญญัติ

๕.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่เกิน ๑๒ ภาค และให้มีหัวหน้าสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด^{๒๑}

ปัจจุบัน มีสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ทั้งสิ้น ๙ ภาค ได้แก่

- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ ตั้งอยู่ที่สำนักงาน ป.ป.ช. (สนามบินน้ำ) เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๒๕๒๘ - ๔๘๒๔
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๒ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๙ ถนนบางแสนสาย ๒ ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๓๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๓๘๓๘ - ๔๕๕๑
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๓ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๔๖ ถนนจิระ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๔๔๓๐ - ๐๑๓๙ - ๔๐
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๔ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๗๗/๔๗ - ๔๘ หมู่ที่ ๑๗ ชั้น ๒ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๔๓๔๖ - ๘๕๓๑ - ๒

^{๒๑} มาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๖๓ หมู่ที่ ๓ ถนนเลียบบคลองชลประทาน ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๕๓๑๒ - ๑๐๗๐
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๖ ตั้งอยู่เลขที่ ๙๙/๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะขามสูง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๕๕๐๐ - ๙๙๘๕ - ๘๘
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๗ ตั้งอยู่ที่ ศูนย์ราชการจังหวัดนครปฐม ตำบลถนนขาด อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๓๔๓๑ - ๐๓๔๓
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๘ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๔๘/๕๘ ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางกุ้ง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๕๐๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๗๗๙๕ - ๐๕๐๕ - ๖
- สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๙ ตั้งอยู่เลขที่ ๗๔๒/๙-๑๐ หมู่ที่ ๒ ถนนสงขลา-เกาะยอ ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ - ๗๔๘๐ - ๕๓๕๖

๕.๓ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้มีสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัด สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบเบื้องต้น การยื่น บัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหน้าที่

และอำนาจอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด แต่ไม่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติมอบหมายให้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นเฉพาะกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด^{๒๖}

แผนภาพ: โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ

^{๒๖} มาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๔

การส่งเสริมการป้องกัน
การทุจริต

ส่วนที่ ๕

การส่งเสริมการป้องกันการทุจริต

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงหน้าที่ในการป้องกันการทุจริตของรัฐและประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดไว้ โดยในภาครัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ถือเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อด่าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ อันเป็นการส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่รวมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างเป็นขั้นตอนจนเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งในทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข^{๒๓} ทั้งนี้ หลักการข้างต้นได้ถูกนำมาบัญญัติไว้อย่างสอดคล้องในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ด้วย

^{๒๓} มาตรา ๕๐ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๗๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ในส่วนนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๔ หัวข้อหลัก ได้แก่

๑. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริต
๒. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
๓. หน้าที่ของนิติบุคคลในการป้องกันการทุจริต
๔. กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริต

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตประกอบด้วย หน้าที่และอำนาจหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑.๑ เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด รวมทั้งเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ มาตรการใด ที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบหรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้^{๒๔}

^{๒๔} มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๒ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอย่างใดอันอาจนำไปสู่การทุจริต หรือสื่อว่าอาจมีการทุจริตและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว และถ้าไม่เกี่ยวกับความลับของทางราชการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป นอกจากนี้ยังมีหน้าที่และอำนาจกำหนดมาตรการและกลไกที่จำเป็นในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือน กรณีพบว่า มีพฤติการณ์ที่สื่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานด้วย^{๒๕}

๑.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

๑.๓.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.^{๒๖}

๑.๓.๒ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต รวมถึงค่านิยมที่เน้นการพึ่งพาระบบอุปถัมภ์ในสังคม เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง^{๒๗}

^{๒๕} มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๖} มาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๗} มาตรา ๓๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๓.๓ เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ และเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๑) เฉพาะนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลตามมาตรา ๑๐๒ (๒) (๓) (๗) และ (๘) รวมทั้งของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชี^{๒๘}

๑.๓.๔ จัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลดังกล่าว หรือคู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นหรือทายาทมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอรับค่าทดแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย^{๒๙}

^{๒๘} มาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๙} มาตรา ๑๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๓.๕ กั้นบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับ
เจ้าพนักงานของรัฐ ไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี หากได้ให้ถ้อยคำหรือ
แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐาน
ในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าพนักงานของรัฐรายอื่นหรือ
ผู้ถูกกล่าวหารายอื่น โดยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กั้นบุคคลดังกล่าว
ไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัยกับบุคคล
ซึ่งถูกกั้นไว้เป็นพยานนั้น นอกจากนี้บุคคลดังกล่าวยังอาจได้รับความช่วยเหลือ
ได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่บุคคลนั้นฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ
เงื่อนไขการกั้นไว้เป็นพยาน^{๓๐}

๑.๓.๖ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่า
เจ้าพนักงานของรัฐร้ายรายผิดปกติ หากผู้ใดชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือ
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกตรวจสอบ
รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการชี้ช่อง
แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร้ายราย
ผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ผู้นั้นอาจได้เงิน
รางวัลจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ^{๓๑}

^{๓๐} มาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการกั้นบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๑} มาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริต

เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือ องค์การอัยการ ในเรื่องการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการ ตลอดจน จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใด ที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต (มาตรา ๓๒)

แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือ ส่อว่าอาจมีการทุจริตและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริต หรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว รวมทั้งกำหนดมาตรการ และกลไกที่จำเป็นในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไก การแจ้งเตือน กรณีพบว่ามีความผิดที่ส่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงาน (มาตรา ๓๕ และ มาตรา ๓๓(๒))

ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

- ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง (มาตรา ๓๓ (๑))
- ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายของการทุจริต รวมถึงค่านิยม ที่เน้นการพึ่งพาระบอบอุปถัมภ์ในสังคม (มาตรา ๓๓ (๓))
- เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ และเอกสาร ประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และ บุคคลตามมาตรา ๑๐๒ (๒) (๓) (๗) และ (๙) รวมทั้งของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ของบุคคลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (มาตรา ๑๐๖)
- จัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๑๓๑)
- กั้นบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าพนักงานของรัฐไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดี (มาตรา ๑๓๕)
- ผู้ชี้ข้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกตินั้น ตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาล อาจได้เงินรางวัลจากกองทุนป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๑๓๗)

แผนภาพ: หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการป้องกันการทุจริต

๒. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561
(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2563)

มาตรา 126

มาตรา 127

มาตรา 128

สำนักงาน ป.ป.ช.

สายด่วน 1205
www.nacc.go.th

รายละเอียดเพิ่มเติม >

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest : COI) คือ สถานการณ์ที่บุคคลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ อยู่ในตำแหน่งหน้าที่หรืออยู่ในสถานะที่อาจได้รับประโยชน์ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ ซึ่งการได้รับหรืออาจได้รับประโยชน์ดังกล่าวอาจส่งผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และ ถูกต้องตามกฎหมาย อนึ่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมไว้ แบ่งออกเป็น ๒ กรณีหลัก กล่าวคือ

๒.๑ กรณีตามมาตรา ๑๒๖ กำหนดห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด รวมตลอดถึงคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐข้างต้น ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

๒.๑.๒ เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๒.๑.๓ รับสัมปทานหรือคงถือน้ำมันซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๒.๑.๔ เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา
ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล
ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ขึ้นสังกัด
อยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของ
ผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม
หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้ขึ้น

ทั้งนี้ ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการใดตามข้อ ๒.๑.๔ ภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่พ้นจาก
ตำแหน่ง^{๓๒}

๒.๒ กรณีตามมาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐและผู้ซึ่งพ้น
จากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปี รับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
เว้นแต่เป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือ
ญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานะ^{๓๓}

การกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ
ประโยชน์ส่วนรวมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม^{๓๓}

^{๓๒} มาตรา ๑๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๓} มาตรา ๑๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

01

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม” (CONFLICT OF INTERESTS) หรือประโยชน์ทับซ้อน

หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานที่นอกเหนือจากหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้สามารถเกิดความขัดแย้งของผลประโยชน์อันเนื่องมาว่าใช้ดุลยพินิจหรือปฏิบัติงานที่ไม่เป็นกลางขาด

02

เจตนาสมทบของการห้ามเจ้าหน้าที่งานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เพื่อให้การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐจากบุคคลใดก็ตามสาขา หน้าที่หรือเขตการปฏิบัติงานทำ ซึ่งเป็นสาเหตุของความสัมพันธ์ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานไม่เกิดความไม่ยุติ วัตถุประสงค์ของประโยชน์ส่วนรวม หากไม่มีการจัดการตามขั้นตอนที่ตนระบุขงดุลยพินิจราชการส่วนกลาง

03

หลักการรับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่งานของรัฐตามกฎหมาย ป.ป.ช.

(พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖1 มาตรา 128) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่งานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันมิใช่จากกำหนดไว้ในบัญชีรายชื่อ

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

<h3 style="text-align: center;">ม. 126</h3> <p style="text-align: center;">ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ดำเนินกิจการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รับเงินเดือนหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา ● รับหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นรัฐวิสาหกิจกับรัฐ ● รับสัมปทานหรือองค์อื่นที่สัมปทานจากรัฐ ● เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน <small>ในธุรกิจของเอกชน ที่ได้รับสัมปทานหรือหุ้นส่วน</small> 	<h3 style="text-align: center;">ม. 127</h3> <p style="text-align: center;">ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ ดำเนินการตาม ม. 126 (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน <small>ในธุรกิจของเอกชน ที่ได้รับสัมปทานหรือหุ้นส่วน</small> <p style="text-align: center;">ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p>
<div style="display: flex; justify-content: center; align-items: center;"> </div>	
<h2 style="text-align: center;">ม. 128</h2> <p style="text-align: center;">ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้</p>	
<h1 style="text-align: center;">COI</h1> <p style="text-align: center;">Conflict Of Interest</p>	
<p>สำนักงาน ป.ป.ช.</p>	<p>สำนักงานยึดกันแห่งผลประโยชน์</p>

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม. 126

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

- 1 กรรมการ ป.ป.ช.
- 2 ผู้ดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรอิสระ
- 3 เจ้าพนักงานของรัฐ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
- 4 คู่สมรสของ 1 - 3

ห้ามดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

1 เป็นคู่สัญญา หรือ มีส่วนได้เสีย
ในสัญญาที่กำกับหน่วยงาน
ของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่

2 เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่

3 รับสัมปทาน หรือคงถือไว้
ซึ่งสัมปทานจากรัฐ
หน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ
ราชการส่วนท้องถิ่น

4 เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของ
เอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ
ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบ
ของหน่วยงานของรัฐที่ตน
สังกัดอยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

ในฐานะที่ตนเป็นผู้มีอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

หรือ เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ
หน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ
ราชการส่วนท้องถิ่น
อันมีลักษณะเป็นการ
ผูกขาดเด็ดขาด

หรือ เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน
หรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่
รับสัมปทาน หรือ เข้าเป็น
คู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

โดยเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะ:

- กรรมการ
- ที่ปรึกษา
- ตัวแทน
- พนักงาน
- ลูกจ้าง

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์
ของธุรกิจของเอกชนอาจขัด
หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม
หรือประโยชน์ทางราชการ หรือ
กระทบต่อความมีอิสระในการ
ปฏิบัติหน้าที่ของตน

คู่สมรส

หมายความว่า คู่สมรสซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา
โดยมีจดทะเบียนสมรสด้วย

หลักเกณฑ์การอยู่กินกันฉันสามีภรรยา

- ใต้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดที่ตนเองด้วยกัน
- เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน
หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป
- เคยจดทะเบียนสมรส ต่อมาจดทะเบียนหย่าขาดกัน แต่ยังคง
หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่าเป็นสามีภริยากัน

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม. 127

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

1 กรรมการ ป.ป.ช.

2 ผู้ดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรอิสระ

3 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

4 ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ห้าม ดำเนินการใดตาม ม. 126 (4)

นับแต่พ้นจากตำแหน่งภายใน **2 ปี**

เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะ

กรรมการ

ที่ปรึกษา

ตัวแทน

พนักงาน

ลูกจ้าง

ซึ่งธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ
ที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน
อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อ
ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ม. 126

แตกต่างกันอย่างไร ?

ม. 127

กรรมการ ป.ป.ช.
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
เจ้าพนักงานของรัฐ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

กรรมการ ป.ป.ช.
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ห้ามดำเนินการตาม ม. 126 (1) - (4)

ห้ามดำเนินการตาม ม. 126 (4)

บังคับใช้ ขณะดำรงตำแหน่ง

บังคับใช้ หลังพ้นจากตำแหน่ง

บังคับ ใช้กับคู่สมรสด้วย

ไม่บังคับ ใช้กับคู่สมรส

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม. 128

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

- **เจ้าพนักงานของรัฐ**
ทุกตำแหน่ง
(เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
และคณะกรรมการ ป.ป.ช.)

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

หลักการ

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐ**รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด**
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

และยังห้ามผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่
การลดราคา การรับความบันเทิง
การรับบริการ การรับการฝึกอบรม
หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อยกเว้น

เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ ในกรณีดังนี้

- 1 มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถรับได้
เช่น การที่เจ้าพนักงานของรัฐเดินทางไปปฏิบัติ
ราชการต่างจังหวัด สามารถเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้
- 2 เป็นการรับจากบุคคล ผู้สืบสันดาน หรือญาติ
โดยจะต้องเป็นการให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมจรรยาบรรณอาชีพ
- 3 เป็นการรับ โดยธรรมเนียมจรรยา จากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ

คือ การรับจากบุคคลที่ให้กับในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ
รวมถึงการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ
การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาท
ที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- การรับจากผู้ซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับ
จากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส **ไม่เกิน 3,000 บาท**
หรือ
- การให้นับเป็นการให้ในลักษณะให้ให้กับบุคคลทั่วไป

สำนักงานชดกันแห่งผลประโยชน์ | สำนักงาน ป.ป.ช.

Infographic เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
ตามมาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๒๘

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. หน้าที่ของนิติบุคคลในการป้องกันการทุจริต

ด้วยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ การเป็นภาคีอนุสัญญาก่อให้เกิดหน้าที่แก่ประเทศไทยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญา ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงหลักการกำหนดความรับผิดชอบของนิติบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ของอนุสัญญาฉบับดังกล่าว และได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวไว้เป็นครั้งแรกในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัจจุบัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้เช่นเดียวกัน โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดโดยการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่นั้น เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด นิติบุคคลนั้นมีความผิด และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ^{๓๔}

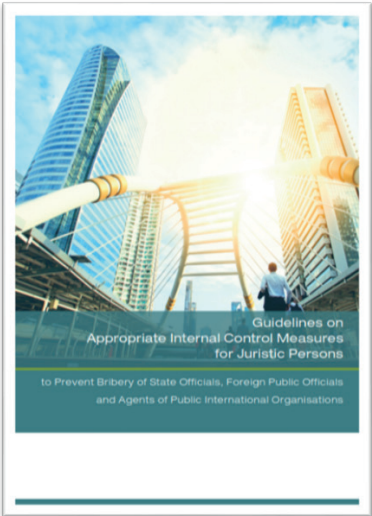
^{๓๔} มาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ในการนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำคู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน เผยแพร่แก่ภาคเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

นอกจากนี้ เพื่อรองรับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านการต่างประเทศเป็นการเฉพาะ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดตั้งศูนย์คดีระหว่างประเทศ (Thailand Anti-Corruption Coordination Center: TACC) และ ศูนย์ให้คำปรึกษาสำหรับนิติบุคคลเพื่อป้องกันการให้สินบน (Anti-Bribery Advisory Service: ABAS) ขึ้นอีกด้วย

คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม
สำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐ
เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
ฉบับภาษาไทย จีน อังกฤษ และญี่ปุ่น

8 หลักการ ป.ป.ช. เสริมสร้างจรรยาบรรณไปรษไฟใต้สีนวม

หลักการพื้นฐานสำหรับนิติบุคคล ในการป้องกันการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 1235 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2562 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2568 ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นกรณีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนอกประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนอกประเทศ ในกรณีบุคคลที่มิใช่หน่วยงานของรัฐ เช่น ลูกจ้าง พนักงาน หรือพนักงานของรัฐ โดยไม่รวมถึงการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยนิติบุคคลที่มิใช่หน่วยงานของรัฐ

หลักการที่ 1

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๑. กรณีการไม่รับสินบน: กรณีการไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 2

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๒. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 3

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๓. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 4

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๔. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 5

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๕. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 6

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๖. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 7

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๗. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

หลักการที่ 8

การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

๘. การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน: การไม่รับสินบนและมิใช่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับสินบน

โปสเตอร์เผยแพร่หลักการพื้นฐานสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คู่มือประชาชน
Anti-Bribery Service ABAS สำหรับข้าราชการและพนักงานของรัฐ

๔. กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ^{๓๕}

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ช. เรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” กองทุนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์โดยสรุปเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต ตลอดจนเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทนตามมาตรา ๑๓๑ และเงินรางวัลตามมาตรา ๑๓๗ และค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

รายละเอียดเพิ่มเติม: www.nacc.go.th/NACCFund?

^{๓๕} มาตรา ๑๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการกองทุน ป.ป.ช. และการใช้จ่ายเงินกองทุน ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๕

การปราบปรามการทุจริต

ส่วนที่ ๕

การปราบปรามการทุจริต

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงหน้าที่และอำนาจด้านการปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๗ หัวข้อหลักได้แก่

๑. ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แบ่งตามช่องทางการได้รับเรื่องตามที่กฎหมายกำหนดไว้
๒. เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และตามกฎหมายอื่น
๓. การตรวจรับคำกล่าวหา
๔. การตรวจสอบ
๕. การไต่สวน
๖. การดำเนินการตามมติและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๗. ข้อห้ามในการไต่สวน

๑. ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

อาจแบ่งออกเป็น ๕ กรณี คือ

- ๑.๑ คำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้เพื่อดำเนินการตรวจสอบไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้น^{๓๖}
- ๑.๒ คำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษที่พนักงานสอบสวนได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.^{๓๗}

^{๓๖} มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

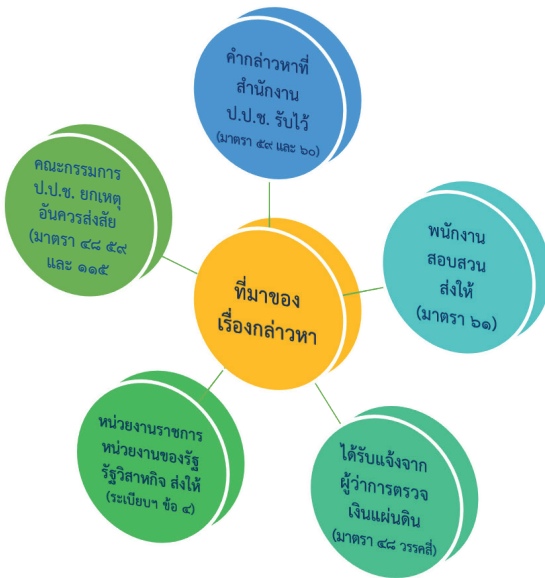
^{๓๗} มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๓ เรื่องที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย^{๓๘}

๑.๔ เรื่องที่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ^{๓๙}

๑.๕ กรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อทราบข้อมูลหรือรายละเอียดก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการยกเหตุอันควรสงสัย^{๔๐}

แผนภาพ: ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

^{๓๘} มาตรา ๔๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๓๙} ข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๐} มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้สอบสวน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนกรณีเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งกระทำความผิดตามที่กำหนดในกฎหมาย ดังต่อไปนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ ประมวลกฎหมายอาญา

๒.๒.๑ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖

๒.๒.๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕

๒.๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

๒.๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

อนึ่ง นอกเหนือจากหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนกรณีเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งกระทำความผิดตามที่กำหนดในกฎหมายข้างต้นแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้หรือนิติบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดข้างต้น ตลอดจนมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้อกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย^{๔๑}

^{๔๑} มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. การตรวจรับคำกล่าวหา^{๔๒}

ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตรวจสอบคำกล่าวหาเบื้องต้น หากเข้าเหตุที่จะไม่รับเรื่องไว้พิจารณาดังต่อไปนี้ ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าว

๓.๑ กรณีคำกล่าวหาที่มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป

๓.๒ กรณีความผิดที่กล่าวหา นั้นไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๓.๓ กรณีที่เป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑)

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าเป็นกรณีที่มีคำกล่าวหา ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบด้วย

๔. การตรวจสอบ^{๔๓}

การตรวจสอบ หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ กับเรื่องกล่าวหาที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน เพื่อทราบข้อมูลหรือรายละเอียดก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะเป็นการที่มีการกล่าวหาหรือไม่ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายซึ่งจะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวน ที่อาจได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเป็นรายบุคคล

^{๔๒} มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๓} มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

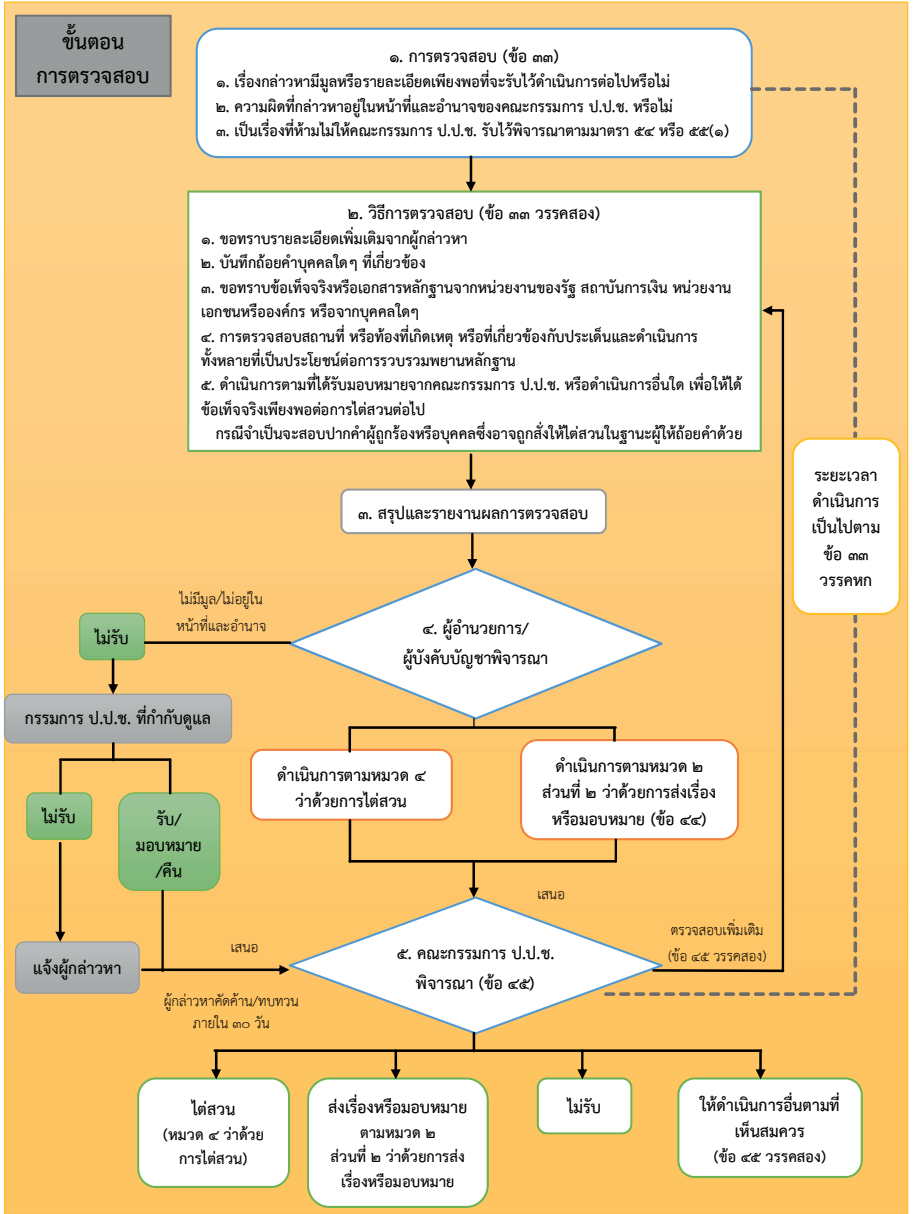

หรือคณะก็ได้ ทำการตรวจสอบเบื้องต้นก่อนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด^{๔๔} ทั้งนี้ การมอบหมายให้คำนึงถึงความยากง่ายของคดี จำนวนเรื่องที่รับผิดชอบ และระดับตำแหน่งของผู้ถูกร้อง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย อำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการมอบหมายให้ตรวจสอบเบื้องต้นนี้ ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะพิจารณามอบหมายเอง

เมื่อดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นแล้วเสร็จ ให้สรุปและรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้บังคับบัญชา รวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมาย พิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ลงทะเบียนรับเรื่อง

ในกรณีไม่รับเรื่องไว้พิจารณา คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

^{๔๔} ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. การไต่สวน

การไต่สวน หมายความว่า การแสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน^{๔๔}

๕.๑ รูปแบบของการไต่สวน

เมื่อดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นแล้วเสร็จ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ไต่สวน การไต่สวนอาจดำเนินการได้ ๓ รูปแบบ ขึ้นอยู่กับความสำคัญ ความร้ายแรงของเรื่องกล่าวหา รวมทั้งระดับตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

๕.๑.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งคณะเป็นองค์คณะไต่สวน และต้องดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าวได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๓ ปี^{๔๕}

๕.๑.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ ป.ป.ช. ไม่น้อยกว่า ๒ คน และบุคคลอื่นเป็น คณะกรรมการไต่สวนและต้องดำเนินการให้เสร็จ ไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีที่ไม่วางดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน^{๔๖}

^{๔๔} มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๕} มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๖} มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๑.๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน เป็นคณะไต่สวนเบื้องต้น และการไต่สวนเบื้องต้นต้องดำเนินการให้เสร็จ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีที่ไม่ว่างดำเนินการให้ แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน^{๔๔}

อย่างไรก็ตาม หากการไต่สวนทั้งสามรูปแบบข้างต้นมีความจำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศ ดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศจะขยาย ระยะเวลาดำเนินการออกไปเท่าที่จำเป็นก็ได้

นอกจากนี้ แม้ไม่ว่างไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดข้างต้นได้ก็ตาม แต่หากอายุความคดีอาญาของเรื่องกล่าวหา ดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยจะต้องพิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามควรแก่กรณีโดยเร็ว^{๔๕}

๕.๒ ขั้นตอนการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น

๕.๒.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น (ตามรูปแบบการไต่สวนข้างต้น แล้วแต่กรณี)

๕.๒.๒ จัดการประชุมครั้งแรกเพื่อกำหนดแนวทางการไต่สวน

^{๔๔} มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๕} มาตรา ๔๘ วรรคสามและวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๒.๓ ดำเนินการไต่สวนตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด โดยในการดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์คณะไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะไต่สวนเบื้องต้น แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้หรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา^{๕๐}

๕.๒.๔ การแจ้งข้อกล่าวหา และการแจ้งสิทธิคัดค้าน^{๕๑}

ในการไต่สวนหรือการไต่สวนเบื้องต้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้น เห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์คณะไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะไต่สวนเบื้องต้น แล้วแต่กรณี แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่หากไม่มีมูลเพียงพอให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามีมติให้ข้อกล่าวหาตกไป แล้วทำการแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา

การแจ้งข้อกล่าวหาให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดและแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี และในกรณีที่เป็นการกล่าวหาว่าร้ายวยผิดปกติให้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ร้ายวยผิดปกติ สถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน

^{๕๐} มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๑} มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ในขณะที่แจ้งข้อกล่าวหา ทั้งนี้ เท่าที่ทำได้ด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิการคัดค้านกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุต้องห้ามมิให้เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา หรือวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๕๖ รวมทั้งแจ้งกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจงด้วย

๕.๒.๕ การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้ถูกกล่าวหาอาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ถือว่าได้รับทราบข้อกล่าวหา โดยอาจกระทำด้วยวาจาหรือทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือก็ได้ นอกจากนี้ ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำ ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธินำพยานความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจ ไม่เกิน ๓ คน เข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้^{๕๖}

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในกำหนดเวลา ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้ไต่สวน โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นประกอบคำร้อง หากคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม จะขยายระยะเวลาการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดต้องไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัย

๕.๒.๖ การสรุปและจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน

^{๕๖} มาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

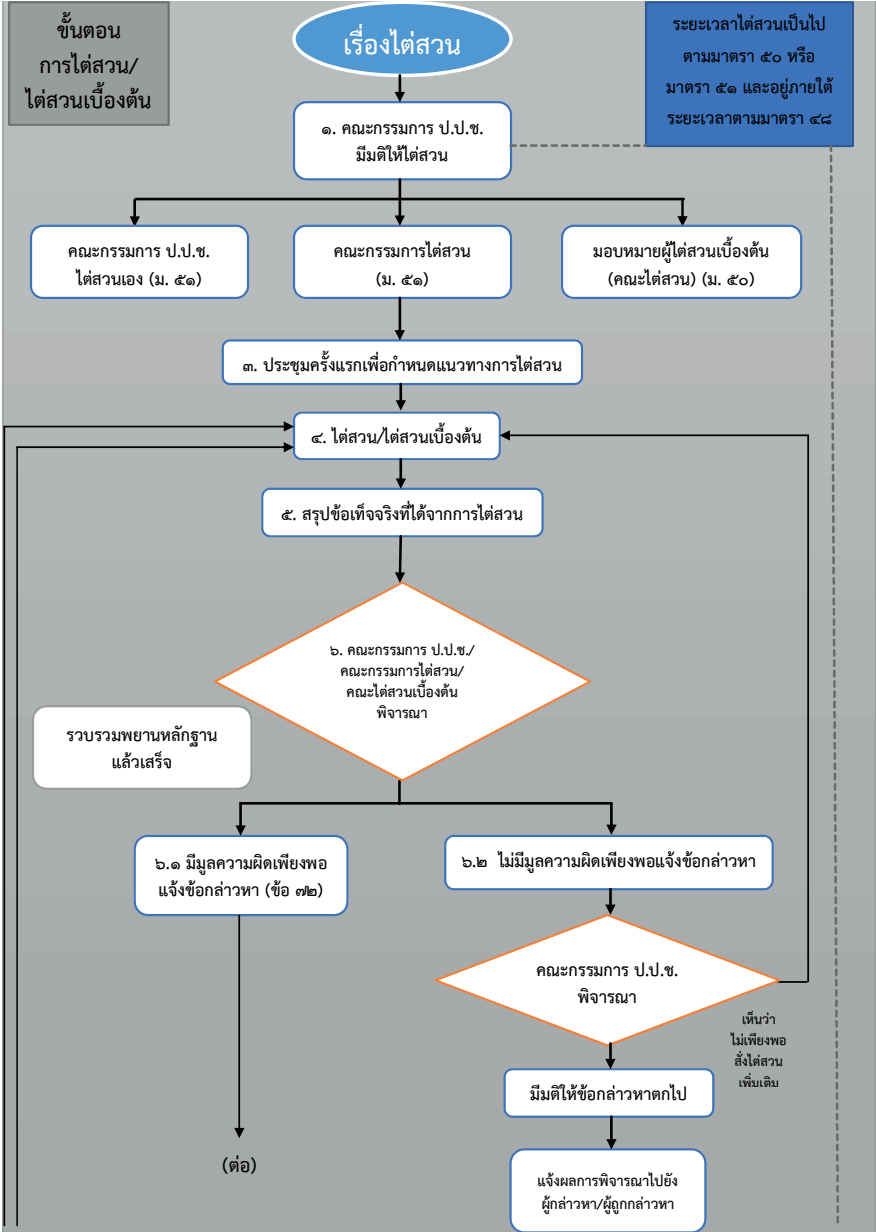
หากได้ไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นพยานหลักฐานของ คู่กรณีทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในคดี และเห็นว่าได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการวินิจฉัย มูลความผิดของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ไต่สวน หรือกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลการไต่สวนเบื้องต้น มีการพิจารณา วินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ปรากฏในสำนวนคดี โดยเร็ว แล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือกระทำการอันเป็นมูลความผิด ตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร พร้อมด้วยเหตุผลในการพิจารณาทำความเห็น และพยานหลักฐานประกอบคำวินิจฉัย รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย ที่ยกขึ้นอ้างอิง และให้จัดทำสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เสนอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือ สำนวนการไต่สวนต้องมีสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด^{๕๓}

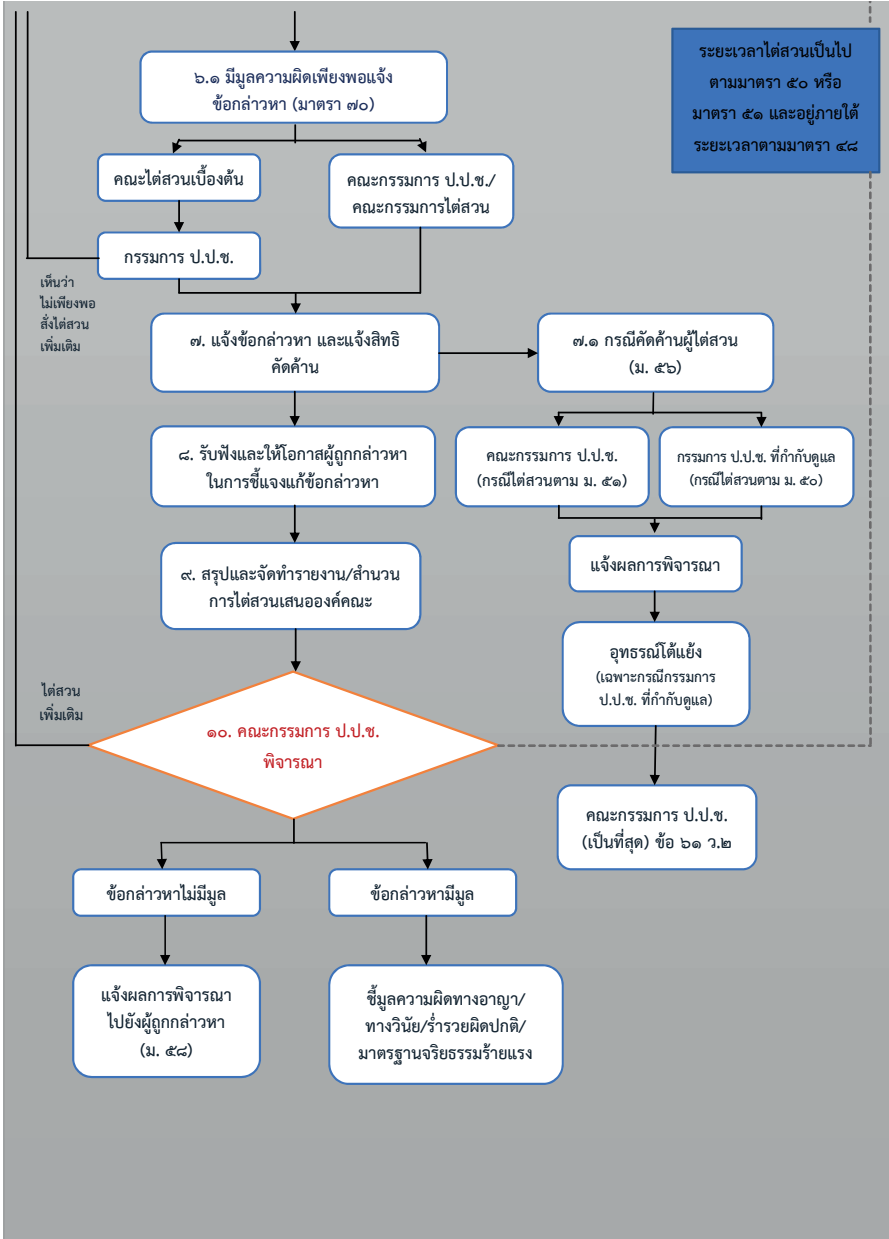
๕.๒.๗ การประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณารายงาน การไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวน

ให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาและ มีมติโดยเร็ว ซึ่งต้องนำเสนอต่อที่ประชุมไม่ช้ากว่า ๓๐ วันนับแต่วันที่ประธาน กรรมการ ป.ป.ช. ได้รับสำนวนการไต่สวน เว้นแต่จะได้มีการนัดหมายให้มีการ ประชุมทุกวันอยู่แล้วและมีเรื่องอื่นค้างพิจารณาอยู่^{๕๔}

^{๕๓} มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๔} มาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

จ. การดำเนินการตามมติและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

จ.๑ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่า ๑๕ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และให้เปิดเผยเหตุผลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับ^{๕๔}

จ.๒ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ แบ่งตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา ดังนี้

จ.๒.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็น พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำนวน ทั้งนี้ โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการสูงสุดแต่ให้แจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ^{๕๖}

^{๕๔} มาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๖} มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใต้สวนและมีความเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย การเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาและการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา^{๕๗}

(๓) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใต้สวนแล้วและมีความเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการใต้สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ^{๕๘}

ทั้งนี้ ในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้ สำหรับความเสียหายตามกรณีดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายต่อไป^{๕๙}

^{๕๗} มาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๘} มาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๙} มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๒.๒ กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑) การดำเนินการทางอาญา กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และ คำวินิจฉัย ไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดี

หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะกระทำความผิด หรือขณะที่ถูกกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีหรือยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ^{๖๐}

(๒) การดำเนินการทางแพ่ง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวญผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็น ไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการ ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร้ายวญผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อไป^{๖๑}

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐรายดังกล่าวเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง อัยการสูงสุด ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร้ายวญผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

^{๖๐} มาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๑} มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) การดำเนินการทางวินัย แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวน

และวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายแรงผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุป ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่วินิจฉัย เพื่อส่งลงโทษไล่ออกภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่^{๖๒}

หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ แล้วแต่กรณีต่อไป และในกรณีที่มีการสั่งให้พ้นจากราชการ ให้ถือว่าเป็นการให้พ้นจากราชการเพราะกระทำการทุจริตต่อหน้าที่^{๖๓}

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่^{๖๔}

^{๖๒} มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๓} มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๔} มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

กรณีที่ ๒ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สอบสวนแล้ว มีมติวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายใน ๓๐ วัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป^{๖๔}

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารหลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการอัยการแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการโดยเร็ว^{๖๖}

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป^{๖๗}

^{๖๔} มาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๖๖} มาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๖๗} มาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สอบสวนแล้วเห็นว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีการกระทำที่ฝ่าฝืน
บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้เสนอ
ความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ^{๖๘}

^{๖๘} มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๗. ข้อห้ามในการไต่สวน

✘ ห้ามคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่ง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ เปิดเผยข้อมูลเฉพาะ
ของบุคคล บรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่^{๖๔}

✘ ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงาน
ไต่สวน พนักงานไต่สวน ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมี
เหตุต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดอันเป็นเหตุกระทบต่อความเป็นกลาง
ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น รู้เห็นเหตุการณ์พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องกล่าวหา
มีส่วนได้เสีย เป็นต้น เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณาหรือวินิจฉัยคดี^{๖๕}

✘ ห้ามคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้
ขึ้นพิจารณา^{๖๖}

๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็น
สาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เปลี่ยนแปลงไป

๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้อง
หรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้อง
หรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี

๓) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตาย เว้นแต่เป็นกรณีร้ายแรงผิดปกติ

^{๖๔} มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๖๕} มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๖๖} มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

A close-up photograph of a person wearing a dark suit jacket, a white dress shirt, and a dark tie. The person's hands are visible, holding a black pen over an open book. The background is dark and out of focus. The text is overlaid on the right side of the image.

ส่วนที่ ๖

การตรวจสอบ
ทรัพย์สินและหนี้สิน

ส่วนที่ ๖

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวโดยสรุปถึงการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับที่จะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. บางตำแหน่งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ซึ่งแตกต่างจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เคยกำหนดไว้ รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือกลไกการตรวจสอบทรัพย์สินประการอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการทุจริตเชิงรุกและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ และประการสำคัญมีการกล่าวถึงหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนกระบวนการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักที่รับผิดชอบด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของประเทศ

ในส่วนนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๕ หัวข้อหลัก ได้แก่

๑. ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
๒. การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
๓. การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
๔. การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
๕. การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชี

๑. ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

เดิมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และยังให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนอกเหนือจากตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณากำหนดเฉพาะบางตำแหน่งที่มีความสำคัญเท่านั้นที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในขณะที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐทุกคนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒^{๓๖} ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

^{๓๖} มาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดตำแหน่งตาม

(๑) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๔) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๕) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๖) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๔) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตผู้พิพากษาขึ้นไป

(๕) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีต
ศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป

(๖) ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตอัยการขึ้นไป

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(๘) ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สิน

(๙) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น
และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

**๑.๒ เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตาม
มาตรา ๑๐๓^{๗๓}**

**๑.๓ พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่ระดับ
ผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้า
พนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งและหน้าที่เกี่ยวกับ
การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๕๘^{๗๔}**

^{๗๓} มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
รายละเอียดตำแหน่งตาม

(๑) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตาม
มาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตาม
มาตรา ๑๐๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

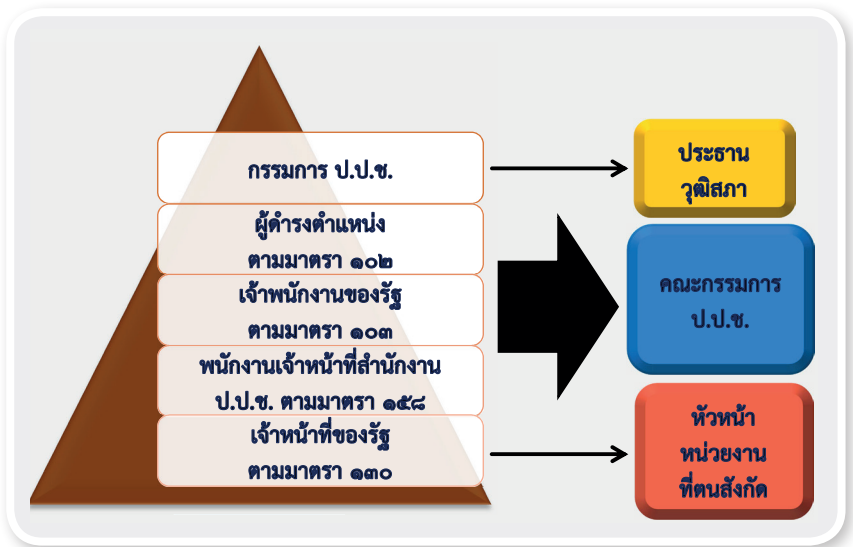
(๓) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตาม
มาตรา ๑๐๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓

^{๗๔} มาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๔ **เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๓๐^{๗๕}** เป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ (ระยะเวลาการยื่น แบบรายการ หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นและการเก็บรักษาบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา)

อนึ่ง สำหรับบุคคลตามข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ และข้อ ๑.๓ นอกจากจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนแล้ว กฎหมายยังกำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรส (ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย) รวมถึงบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย^{๗๖} ส่วนการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและบุตรของบุคคลตามข้อ ๑.๔ ให้เป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนด

แผนภาพ: ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

^{๗๕} มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๗๖} มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน^{๗๗}

๒.๑ สิ่งที่ต้องยื่น

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของบุคคลตามข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ และข้อ ๑.๓ ให้ยื่นพร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยในกรณียื่นเป็นเอกสาร ผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

๒.๒ กำหนดการและระยะเวลาในการยื่น

กำหนดการยื่น

๒.๒.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

^{๗๗} มาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒.๒ ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งและเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป

(๒) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป

(๓) ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป

(๔) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(๕) ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

(๖) เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๑๐๓

(๗) พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งและหน้าที่เกี่ยวข้องการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๕๘

ระยะเวลาในการยื่น

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ในกรณีทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุกสามปี

๒.๓ แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและวิธีการยื่น

ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใช้แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. และยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยวิธีการ ดังนี้

๒.๓.๑ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓ สามารถยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน
- (๒) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๓) ยื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๒.๓.๒ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๕๘ ให้ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๓. การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๓.๑ การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน^{๗๘}

เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ และเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๑) เฉพาะนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลตามมาตรา ๑๐๒ (๒) (๓) (๗) และ (๘)

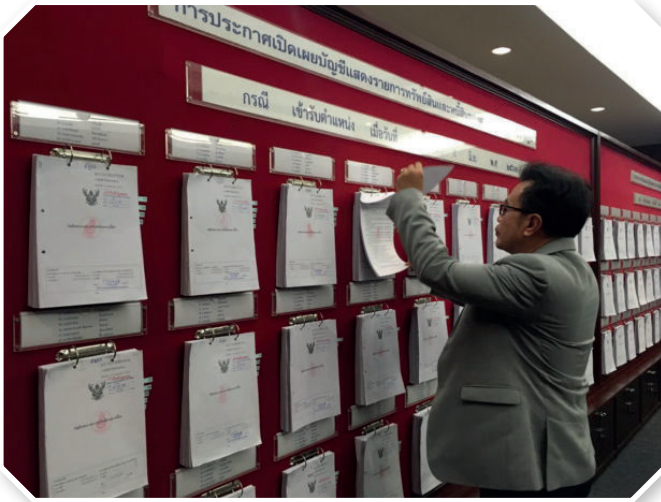
^{๗๘} มาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

รวมทั้งของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว โดยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ และเอกสารประกอบ ต้องไม่ระบุถึงรายละเอียด ทางทะเบียนของทรัพย์สิน และภาพถ่ายทรัพย์สินหรือข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่จำเป็นหรือที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเจ้าของข้อมูลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยการเผยแพร่ให้กำหนด ช่วงระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน

หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข้างต้น อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเจ้าของข้อมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลนั้น ก่อนการเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้

ที่มาของรูปประกอบ: <https://thaipublica.org/๒๐๑๙/๐๘/mp-report-assets-and-liabilities-๑/> และ

<https://thaipublica.org/๒๐๑๘/๐๑/nacc-๑๙-๑-๒๕๖๑/>

๓.๒ การเปิดเผยผลการตรวจสอบ^{๓๙}

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป การเปิดเผยดังกล่าวให้เปิดเผยว่าผิดปกติหรือไม่

อนึ่ง ในกรณีที่มีการเปิดเผยผลการตรวจสอบว่าไม่พบเหตุผิดปกติ การเปิดเผยเช่นนั้นไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยของความถูกต้องหรือความมีอยู่จริงขึ้นในภายหลัง

ทั้งนี้ ประชาชนสามารถตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และผลการตรวจสอบได้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. (สนามบินน้ำ) และทางเว็บไซต์ www.nacc.go.th

๔. การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน^{๔๐}

ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งแรก และเมื่อมีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินครั้งต่อ ๆ ไป ให้ตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ทั้งนี้ ในการตรวจสอบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานใต้สวน ดำเนินการตรวจสอบก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาก็ได้

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๕๘ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

^{๓๙} มาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๐} มาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินเอง หากผู้ยื่นบัญชีมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับ
ผู้อำนวยการกองขึ้นไป หรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งและหน้าที่
เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจสอบ
ทรัพย์สินตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด หากผู้ยื่นบัญชีมีตำแหน่งเป็น
ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้นำความ
ในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและ
หนี้สินด้วยโดยอนุโลม และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวน มีอำนาจ
ตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) ด้วย^{๘๑}

๕. การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชี

๕.๑ กรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชี
ทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควร
แจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สิน^{๘๒}

เมื่อปรากฏว่าผู้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา
ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช.
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้นั้นทราบและ
กำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้นั้นจะมาชี้แจงข้อกล่าวหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แล้วนำเสนอคณะกรรมการ
ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป

^{๘๑} มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๒} มาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ กรณีเป็นบุคคลตามมาตรา ๑๐๒ (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๕๘ ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อวินิจฉัย

๕.๑.๒ กรณีเป็นเจ้าของที่ของรัฐ ยกเว้นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๐๒ (๔) ให้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อวินิจฉัย

๕.๒ กรณีที่ผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่ามีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่า มีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ กล่าวคือ เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ อันมีลักษณะเป็นการร้ายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป^{๔๓}

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มมีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน^{๔๔}

^{๔๓} มาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๔} มาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๗

แนวทางการดำเนินการหรือ
วิธีการดำเนินการในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ ๗

แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการในการปฏิบัติงาน

ในส่วนนี้จะเป็นการกล่าวถึงแนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในส่วนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๔ หัวข้อ ได้แก่

๑. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการส่งเสริมการป้องกันการทุจริต

๒. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการปราบปรามการทุจริต

๓. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

๔. รายละเอียดที่ต้องมีและช่องทางการกล่าวหา/แจ้งเบาะแส และติดตามเรื่อง

๑. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการส่งเสริม การป้องกันการทุจริต

๑.๑ การยับยั้งการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ากรณีนี้มีเหตุอันควรระมัดระวังคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว และถ้าไม่เกี่ยวกับความลับของทางราชการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย^{๕๕}

๑.๒ การช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ในฐานะที่จำต้องปฏิบัติหรือเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิด ตามคำสั่งอันมิชอบของผู้บังคับบัญชา (นอกจากนี้ ยังนับเป็นมาตรการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากได้กระทำความผิดสำเร็จ และเป็นกลไกตัดกรองผู้ที่มีเจตนากระทำความผิดที่แท้จริงเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมาย) โดยหากเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้วหรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ^{๕๖}

^{๕๕} มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๖} มาตรา ๓๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๓ มาตรการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐในกรณี
เจ้าพนักงานของรัฐถูกสอบสวนทางวินัยในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
ผู้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้
ผู้บังคับบัญชารายงานความคืบหน้าและผลของการดำเนินการ หรือจะให้
ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปก็ได้^{๘๓}

๒. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการปราบปรามการทุจริต

๒.๑ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๓๔ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
กำหนดไว้ในประการสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

๒.๑.๑ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมีคำสั่งให้
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงาน
เอกชน ชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือ
ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.^{๘๔}

๒.๑.๒ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจจ้าง
ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน
และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้^{๘๕}

^{๘๓} มาตรา ๑๓๖ ประกอบมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๔} มาตรา ๓๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๕} มาตรา ๓๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่ถูกตรวจสอบหรือได้สอบสวนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าการส่งมอบดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว^{๙๐}

๒.๓ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้ ในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรณีที่การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น นอกเหนือจากแต่เดิมที่กฎหมายกำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ ในการยื่นคำร้องข้างต้น ให้หมายความรวมถึงการเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอนุมัติหรืออนุญาตหรือกระทำการใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายด้วย^{๙๑}

๒.๔ การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด และเห็นว่า การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจจะเกิดความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวน^{๙๒}

^{๙๐} มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๙๑} มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๙๒} มาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๕ การให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า มีความผิดทางวินัยในการได้รับการพิจารณาทบทวนมติ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา โดยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีหนังสือพร้อมเอกสาร และพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.^{๙๓}

๒.๖ การยกเว้นให้ผู้ซึ่งถูกลงโทษทางวินัยมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อน โดยสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษก็ได้ หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้^{๙๔}

๓. แนวทางการดำเนินการหรือวิธีการดำเนินการด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

๓.๑ การกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานมีหน้าที่แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เมื่อมีการแต่งตั้งหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับเลือกตั้ง ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้งที่จะเป็นผู้แจ้ง

^{๙๓} มาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๙๔} มาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๒ การกำหนดให้กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุดแล้วแต่กรณี มีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือระงับการโอนหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้กระทำหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๖ ได้เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน^{๔๕}

อนึ่ง เครื่องมือตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ เป็นเครื่องมือที่ใช้กับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

๔. รายละเอียดที่ต้องมีและช่องทางการกล่าวหา/แจ้งเบาะแส และติดตามเรื่อง

๔.๑ รายละเอียดที่ต้องมีในการกล่าวหา/แจ้งเบาะแส

คำกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด^{๔๖}ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา

พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน โดยอาจบรรยายการกระทำ ความผิดอย่างละเอียดตามหัวข้อ (ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้) ดังนี้

➤ กรณีกล่าวหากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

^{๔๕} มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๔๖} มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๐

ก. การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อใด

ข. มีขั้นตอนหรือรายละเอียดการกระทำความผิดอย่างไร

ค. มีพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลรู้เห็นเหตุการณ์หรือไม่ อย่างไร (ถ้าไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาได้ให้ระบุว่าใครเป็นผู้เก็บรักษาข้อมูลหรือพยานหลักฐานนั้นไว้)

ง. ในเรื่องนี้ได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานใด หรือยื่นฟ้องต่อศาลใด เมื่อใด และผลเป็นประการใด

➤ กรณีกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ (ทั้งการมีทรัพย์สินมากผิดปกติ การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ หรือการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน)

ก. ฐานะเดิมของผู้ถูกกล่าวหา และคู่สมรส รวมทั้งบิดามารดาของทั้งสองฝ่ายเป็นอย่างไร

ข. ผู้ถูกกล่าวหา และคู่สมรส มีอาชีพอื่นหรือไม่ ถ้ามี มีรายได้มากน้อยเพียงใด

ค. ทรัพย์สินที่จะแสดงให้เห็นว่าร่ำรวยผิดปกติมีอะไรบ้าง เช่น

- บ้าน มีจำนวนกี่หลัง ตั้งอยู่ที่ใด ซื้อเมื่อใด และราคาเท่าใด

- ที่ดิน มีจำนวนกี่แปลง ตั้งอยู่ที่ใด ซื้อเมื่อใด และราคาเท่าใด

- รถยนต์ มีจำนวนกี่คัน ยี่ห้อ รุ่น สี หมายเลขทะเบียน ซื้อเมื่อใด จากใคร และราคาเท่าใด

- มีเงินฝากที่ธนาคารใด สาขาใด จำนวนเท่าใด

- ทรัพย์สินอื่น ๆ

๔.๒ ช่องทางการกล่าวหา/แจ้งเบาะแส และติดตามเรื่อง

(๑) ติดต่อด้วยตนเองที่ สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี - สนามบินน้ำ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

(๒) ติดต่อทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ หรือสายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕

(๓) ติดต่อทางไปรษณีย์ โดยส่งเอกสารมาที่สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ หรือ ตู้ ปณ. ๑๐๐ เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

(๔) ติดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ www.nacc.go.th เข้าไปที่เมนู “ศูนย์ร้องเรียน” เพื่อร้องเรียนแจ้งเบาะแสการทุจริต หรือเมนู “ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน” เพื่อแจ้งเบาะแสดังข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สิน

เพื่อความปลอดภัยของผู้กล่าวหาหรือแจ้งเบาะแสการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดให้มีระบบในการจัดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ และไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้

The screenshot shows a Facebook post from the National Anti-Corruption Commission (NACC). The post is titled "วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย)" (International Anti-Corruption Day (Thailand)). It features a graphic with the text "ZERO TOLERANCE" and "นักทมิฬ" (The Dark Knight). The event details are: "วันพุธที่ 9 ธันวาคม 2563 เวลา 07.30 - 10.30 น." (Wednesday, 9 December 2023, 07.30 - 10.30 AM). The location is "ณ ห้องนนทบุรี 1 ชั้น 3 อาคาร 4 สำนักงาน ป.ป.ช. ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี" (At Nonthaburi Room 1, 3rd Floor, Building 4, NACC Office, Nonthaburi Road, Nonthaburi District, Nonthaburi Province). The post includes three links: "รับเรื่องเรียนออนไลน์" (Online Reporting), "ติดตามเรื่องร้องเรียน" (Track Report), and "สมัครรับข่าวสารเพิ่มเติม" (Subscribe to our news letter). The post also has a timestamp: "วันเสาร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖:๕๖" (Saturday, 6 December 2023, 16:56).

เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th

หน้าหลัก | สหกรณ์.บ.บ.ร. | ข่าว | ข่าวการเมือง | ข่าวการต่างประเทศ | ข่าวเศรษฐกิจ | ข่าวสังคม | ข่าววัฒนธรรม | ข่าวกีฬา | ข่าวบันเทิง | ข่าวต่างประเทศ | ข่าวการเมือง | ข่าวการต่างประเทศ | ข่าวเศรษฐกิจ | ข่าวสังคม | ข่าววัฒนธรรม | ข่าวกีฬา | ข่าวบันเทิง | ข่าวต่างประเทศ

สมัครสมาชิกสมาชิก / Webboard

แจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต

แจ้งเบาะแส

ข้อมูลของผู้แจ้ง

ชนิดบัตรประชาชน

คำนำหน้า

ชื่อ

นามสกุล

ที่อยู่

หมู่ที่

ซอย

ถนน

จังหวัด *

อำเภอ/เขต

ตำบล/แขวง

หมายเลขโทรศัพท์

อีเมล *

อาชีพ

เป็นสมาชิกชมรม/สโมสร

เรื่องส่งมาว่า

รายละเอียดการแจ้งเบาะแส

ประเภทการแจ้งเบาะแส

ชื่อผู้กล่าว *

รายละเอียดเหตุการณ์กล่าวถึงผู้กล่าว *

ประเภทผู้ถูกร้อง

จังหวัดผู้ถูกร้อง *

พื้นที่ผู้ถูกร้อง

เอกสารแนบ

(ขนาดไฟล์สูงสุด 50 MB)

I'm not a robot

ระบบแจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. **TIS** ระบบแจ้งเบาะแสข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สิน
ONACC Trace Inform System

แจ้งเบาะแสข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อมูลผู้ถูกแจ้งเบาะแสร

ตำแหน่ง (ภาษาไทย) : นาย นาง นางสาว อื่นๆ

ชื่อและชื่อสกุล (ภาษาไทย) : (ภาษาไทย) - (ภาษาไทย)

ตำแหน่ง :

สังกัด :

ตำแหน่งอื่น :

สังกัดอื่น :

รายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ประเภททรัพย์สินและหนี้สิน :

รายละเอียด :

แนบเอกสาร : (ขนาดไฟล์เอกสารไม่เกิน 10 MB)

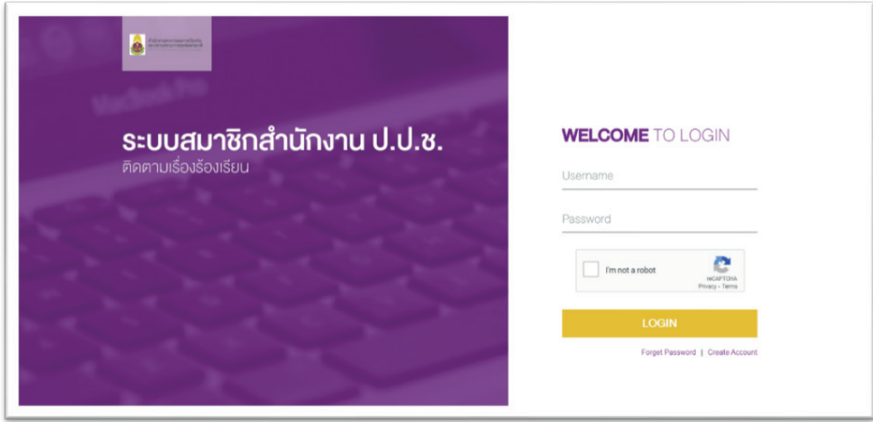
ข้อมูลผู้แจ้งเบาะแสร

ชื่อและชื่อสกุลผู้แจ้ง : (ชื่อ) - (ชื่อสกุล)

อีเมลผู้แจ้ง :

เบอร์โทรศัพท์ผู้แจ้ง :

ระบบแจ้งเบาะแสข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สิน

ระบบสมาชิกสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อติดตามเรื่องร้องเรียน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 137 www.nacc.go.th

